(બારહ ભાવના)

ઝૂઠે જગ કે સપને સારે, ઝૂઠી મન કી સબ આશાયેં;
તન-જીવન-યૌવન અસ્થિર હૈ, ક્ષણ-ભંગુર પલ મેં મુરઝાયેં.
સમ્રાટ મહાબલ સેનાની, ઉસ ક્ષણ કો ટાલ સકેગા ક્યા?
અશરણ મૃત કાયા મેં હર્ષિત, નિજ જીવન ડાલ સકેગા ક્યા?
સંસાર મહા દુઃખસાગર કે, પ્રભુ દુઃખમય સુખ આભાસોં મેં;
મુઝકો ન મિલા સુખ ક્ષણ ભર ભી, કંચન-કામિનિ પ્રાસાદોં મૈં.
મૈં એકાકી એકત્વ લિયે, એકત્વ લિયે સબ હી આતે;
તન ધન કો સાથી સમઝા થા, પર યે ભી છોડ ચલે જાતે.
મેરે ન હુએ યે, મૈં ઇનસે, અતિ ભિન્ન અખણ્ડ નિરાલા હૂં;
નિજ મેં પર સે અન્યત્વ લિયે નિજ સમ રસ પીને વાલા હૂં.
જિસકે શ્રૃંગારોં મેં મેરા, યહ મહંગા જીવન ઘુલ જાતા;
અત્યન્ત અશુચિ જડ કાયા સે, ઈસ ચેતન કા કૈસા નાતા.
દિન રાત શુભાશુભ ભાવોં સે, મેરા વ્યાપાર ચલા કરતા;
માનસ વાણી ઔર કાયા સે, આસ્રવ કા દ્વાર ખુલા રહતા.
શુભ ઔર અશુભ કી જ્વાલા સે, ઝુલસા હૈ મેરા અંતસ્તલ;
શીતલ સમકિત કિરણેં ફૂટેં, સંવર સે જાગે અંતર્બલ.
ફિર તપ કી શોધક વહ્નિ જગે, કર્મોં કી કડિયાં ટૂટ પડેં;
સર્વાંગ નિજાત્મ પ્રદેશોં સે, અમૃત કે નિર્ઝર ફૂટ પડેં.
હમ છોડ ચલેં યહ લોક તભી, લોકાન્ત વિરાજેં ક્ષણ મેં જા;
નિજ લોક હમારા વાસા હો, શોકાંત બનેં ફિર હમકો ક્યા.
જાગે મમ દુર્લભ બોધિ પ્રભો ! દુર્નય-તમ સત્વર ટલ જાવેં;
બસ જ્ઞાતા દૃષ્ટા રહ જાઉં, મદ-મત્સર-મોહ વિનશ જાવેં.
ચિર રક્ષક ધર્મ હમારા હો, હો ધર્મ હમારા ચિર સાથી;
જગ મેં ન હમારા કોઈ થા, હમ ભી ન રહેં જગ કે સાથી.